

“Het nieuwe veehouden”

“Het nieuwe veehouden” zijn alle manieren van veehouden die goed zijn voor de ondernemer, zijn bedrijf, zijn dieren, zijn omgeving en de markt waarvoor hij produceert. Het nieuwe veehouden is én-én in plaats van of-of. “Het nieuwe veehouden” zijn ook de ondernemers die hier voor gaan. Veehouders en adviseurs die actief zoeken naar duurzamere manieren van veehouden. “Het nieuwe veehouden” laat vormen van veehouden zien die de weg wijzen naar de toekomst. Een toekomst met een duurzame plek voor een duurzame veehouderij.

Leertraject “Het nieuwe veehouden”

Veehouders staan voor ingrijpende keuzes voor de toekomst van hun bedrijf. Hoe ga je om met dierenwelzijn, met milieu, met de veranderende markt, met de omwonenden en met de maatschappij? Hoe houd je een rendabel bedrijf en hoe bouw je tegelijkertijd aan een duurzame toekomst? Iedereen maakt hierin eigen keuzes. Keuzes die passen bij de ondernemer, de onderneming en zijn/haar omgeving. Diversiteit en eigenheid zijn hierbij de sleutelwoorden. Het leertraject “Het nieuwe veehouden” is bedoeld voor veehouders uit de melkvee-, varkens- en pluimveehouderij die in korte tijd een eigen duurzaamheidsplan willen maken met het eigen bedrijf. Vijf tot zeven veehouders gaan met hun adviseurs onder begeleiding op zoek naar de juiste vragen en naar passende oplossingen. Het nieuwe veehouden is een intensieve zoektocht van vier dagen in een periode van vijf weken. Na twee maanden volgt een terugkomdag.

“Het nieuwe veehouden” voor het eigen bedrijf

LTO Nederland, Wageningen UR en Syntens hebben een leertraject ontwikkeld dat veehouders en hun adviseurs helpt bij het versneld invoeren van praktische, duurzamere manieren van veehouden. Gezamenlijk ontdekken en ontwikkelen de deelnemers een eigen bedrijfsontwerp met oplossingen die goed zijn voor de ondernemer, zijn/haar dieren, de markt en de omgeving. Deelnemers stellen een plan op hoe ze dit ontwerp concreet gaan realiseren. Het traject is een ondernemersgerichte vertaling van de ontwerpaanpak uit de Wageningen UR projecten: “Houden van Hennen”, “Kracht van Koeien” en “Varkansen”. Het traject biedt deelnemers kennis en inspiratie van andere ondernemers en adviseurs van binnen en buiten de sector.

Wat levert dit traject deelnemers op?

Deelnemende veehouders hebben aan het eind van het traject:

- Hun duurzaamheidsambitie vertaald naar een concreet ontwerp¹ voor het eigen bedrijf.
- Een stappenplan ontwikkeld hoe hij/zij dat wil gaan realiseren.
- Een netwerk opgebouwd om dit ook echt te gaan doen.
- Invulling gegeven aan “Het nieuwe veehouden” voor zichzelf en voor de omgeving.

---

¹ Met “ontwerp” bedoelen we hier een specifieke keuze van de ondernemer voor stalontwerp, werkwijzen, marktbenadering en samenspel met de omgeving dat de onderneming wil doorvoeren voor verduurzaming.

Deelnemende adviseurs ondersteunen hun klant in dit traject. Daarnaast hebben zij aan het eind van dit traject voor hun eigen werk en onderneming:

- Inzicht in de duurzaamheidsuitdagingen voor agrarisch ondernemers.
- Een brede portfolio van mogelijke oplossingen voor verduurzaming van veehouderijbedrijven waarmee zij ook andere klanten kunnen helpen in verduurzaming van hun bedrijf.
- Een beeld ontwikkeld van wat “Het nieuwe veehouden” commercieel voor de eigen onderneming kan betekenen.

Wanneer kiest iemand voor dit leertraject?

“Het nieuwe veehouden” is een kort en intensief traject voor ondernemers en adviseurs met LEF en met de drive om te doen. “Het nieuwe veehouden” staat voor een veehouderij gebaseerd op én-én in plaats van óf-óf. Deelnemers hebben dan ook een ambitie om op meerdere duurzaamheidsgebieden een stap vooruit te boeren, zonder ergens anders op in te boeten. Iemand die kiest voor het leertraject heeft de ambitie om de ontwikkelde plannen op korte termijn te realiseren.

En wanneer niet?

Het leertraject van “Het nieuwe veehouden” is minder geschikt voor veehouders die nog geen directe stap kunnen of willen maken met hun bedrijf, die zich nog rustig oriënteren, of voor hen die het duurzaamheidsgebied eerst nog willen verkennen. In de melkveehouderij kunnen deze ondernemers beter kiezen voor de toekomstcafés of de netwerkaanpak van “MIJN duurzaamheid”. Beide trajecten zullen achter de schermen intensief gebruik maken van elkaars kennis en ervaring!

Wat verwachten wij van deelnemers?

Iemand die kiest voor het leertraject “Het nieuwe veehouden”:

- Is bereid om zijn plannen en ideeën met anderen te delen.
- Staat open voor nieuwe inzichten en een verbreding van zijn/haar focus.
- Committeert zich aan een leertraject van vier blokken (totaal vijf dagen, inclusief een terugkomdag).
- Heeft de ambitie om de ontwikkelde plannen op korte termijn te realiseren.

Van deelnemende adviseurs verwachten we daarnaast dat ze actief op zoek willen gaan naar manieren om de opgedane kennis ten goede te kunnen laten komen aan meer ondernemers.

Wat hebben sector- en ketenorganisaties aan dit traject?

“Het nieuwe veehouden” is meer dan één cursus. De resultaten van elk leertraject worden ontsloten voor alle partijen die actief op zoek zijn naar verduurzaming van de veehouderij. Gedurende een langere serie van leertrajecten worden adviesorganisaties, ketenpartijen, financiers, stalontwikkelaars, overheden, consumenten en alle andere geïnteresseerden actief uitgenodigd om:

- Kennis te nemen van de resultaten van de leertrajecten.
- Oplossingen aan te dragen voor innovatievragen waar deelnemers niet uitkomen.
- Actief bij te dragen aan het scheppen van mogelijkheden om de ontwerpen te realiseren.
- Gevraagd en ongevraagd bij te dragen aan nieuwe kansen voor “Het nieuwe veehouden”.
- Ook zelf leertrajecten “Het nieuwe veehouden” te (laten) verzorgen voor eigen klanten of relaties.

Het nieuwe
veehouden

Met de drive van individuele ondernemers, de kracht van agrarisch adviseurs en de betrokkenheid van alle partijen daar omheen, hoopt “Het nieuwe veehouden” bij te dragen aan het vergroten van de mogelijkheden voor een duurzame veehouderij.

Wie werken er samen?

Dit project is een opdracht van LTO Nederland en wordt medegefinancierd door het ministerie van EL&I. Het project wordt uitgevoerd door Wageningen UR Livestock Research, Projecten LTO Noord, Syntens en LEI Wageningen UR. Afstemming zoeken we met andere projecten (MIJN Duurzaamheid) en partners die werken aan duurzaamheid in de veehouderij.

Voor meer informatie: Onno van Eijk Onno.vaneijk@wur.nl tel. 0320 – 238916 of Lucia Kaal Lucia.kaal@wur.nl tel. 0320 – 238326